

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizethető csupán a kiadóhivatalban lehet B. Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz tölthetők.

A lap szellemi részére a a nyilttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetési díja: három soros hirdetés 5 kr. — Nagyobb és többzárú hirdetések jutányosan csökkenthetők.

Bélyeg minden beutaltatásnál 30 kr.

Nyitlter garmond sor: 20 kr.

Magyar egyesület.

Dicsőre méltó hazafias mozgalom indult meg hazánk fővárosában Kochmeisterék felfedezése alkalmából: értjük az alakult „Magyar Egyesület”-et. Tény, hogy a német-színház örvendős bukása adta meg az impulzust erre és a negyedik magyarszínház létesítésére. E három eseményt örvendős tudomásul vehetjük, mert ugyan hány magyar van, aki fővárosa magyarosodásának szívéből ne örülne, pedig — szerény nézetünk szerint — ezt sokkal jobban elősegíti ez a két tényező, — magyar-színház és magyar-egylet — mint az eltemetett Lesser az ő műsájával. Ha a német-színház ügye oly szegényes, de ránk nézve örvendős módon fel nem zavarja a kedélyeket, bizony még igen sokáig tűrhettük volna a germanizálás melegágyait. Hala azonban szeretett, felsőges királyunknak, aki nemcsak megmentette a főváros magyarságát, de lokést adott egy oly mozgalomnak, mely adja Isten, hogy a főváros, de ugyanekkor hazánk teljes megmagyarosodását eredményezze.

Féltő gondolat lessük, várjuk, hogy intézményeink, erkölcsi testületeink végre valahára legyenek a magyar állameszmének neves terjesztői, hanem erős védőbástyái is. Sajnosan kell azonban tapasztalunk, hogy a kiegyezés 25-ik évében is e tekintetben sok a kívánni való. Csak nézzük hazai kereskedelmünket. A kereskedelem is egy olyan terrenum, amely a németes tradíciók lidércz-nyomásától Baross miniszter vaskeze daczára sem igen bír szabadulni. A kereskedelmi levelezés, sok helyütt a könyvvitel is, még mindig német. Sok, igen sokat tehet e tekintetben a magyar egyesület.

A megalakult magyar egylet ügyét tehát lelkesedéssel kell felkarolnunk országsszerte. Fejtsünk ki hatalmas agitációt nemzetiségünk és nyelvünk mellett, mert nem tagadhatni, — mondja Eotvos — hogy a nyelvégység, a nemzeti öntudat alapjául szolgálhat. Vidéki egyleteket kell alkotnunk az egész országban, hasonló szervezettel, melyeknek legalább erkölcsi összeköttetésben kell lenniük egymással s a fővárosi anyaegyesülettel. Ne legyünk közönyösek saját magunk, anyanyelvünk és nemzetiségünkkel szemben.

Nem lehet ezen egylet ellen semmiféle okot felhozni, mert legyenek, bár többféle magyarosítást ezéző egyesületeink, azok más programmon állanak, s más irányban szereznek híveket a magyarságnak.

Legyünk magyarok mindenestől, ne törődjünk azokkal az álprófétákkal, a kik sovínizmussal vádolnak akkor, midőn Magyarországon, magyarok kívánnak lenni.

Vegyük kezükbe ez ügyet a vidékek szóvivői és a lehető legszelesebb demokracizai alapon tömör-

ritsek a magyarságot olyan sziklavarrá, mely ellent bírjon állani a nyelvünk és nemzetiségünk kiirtását ezéző ostromlóknak.

Legyen nekünk Magyarország és Budapest az, ami a francziának hazája és Paris.

Ne legyünk idegenek saját hazánkban. Alakítsuk meg a magyar egyleteket mindenütt s kényszerítsük a magyaroktól elő, idegenajkú honfitársainkat arra, hogy Magyarországon magyarrá kell lenniök.

Mily szépen írja Pósa „A magyar nyelv” című költeményében:

Kire a nap itt süt,
Magyarul szóljon!
Magyar ember magyar földön,
Csak magyar szót halljon!
A Tiszától a Dunáig,
Kárpátoktól Adriáig!

A N. V. Múzeum gyarapodása.

Minden hazafias érzelme köbölme megrató mozzanatok tünetei azok, melyeknek fényével érkeztek be hozzám a mult heten intézetünk részére a beküldött adományok.

Egyik hozzám intézett levelben, melyet néhanem idősebb úri ember írt: az áll, hogy „a közöny a halál előpostája” valóban igaz; valamint igaz az is: hogy egy kömerzs, egy szemérményi homok is, ha kellő helyre alkalmazták, egy tenyező részecskéjévé válik a teremtett colossalis alkotmányunk. E valóban varmegyénk, sőt hazánk történelmének megírásához anyag-gyöngyök, azon öt darab XVII. századbeli eredeti oklevél, melyeket a magasabb zónakörbe költözés daczára is ősi fészke iránt el nem hűgült érzelme Friede czky Lajos ur adományozott. Múzeumunknak. Megyebeli Tereske helységnek a mohácsi vész utáni időszakban ősi birtokosa, a sárfeneki Kamper nemzetség kiváló érdemei iránt emlékeit képezik ezen oklevelek. Mindjárt az első: a császári haditanács kiadványa 1618. nov. 7-éről, melyben Kamper György (az idősb) Nógrád várában alezredessé neveztetik ki. A második: Bethlen Gábor választott m. király 1621. évi levele Kamper Györgyhez (pesejtje behullva), mely néhai Kamper Ferencz hagyatékának osztályát tárgyalja. A harmadik: Rákóczy György fejedelem pesétes menesed (salvus conductus) levele 1637-ből Kamper (az ifjabb) György bejárója részére, mellyel a Pozsonyba való utazására látta el. A negyedik ugyanannak 1640. évi decz. 9-én kelt levele Kamper idősb Györgyhez, arról, hogy fiát mint apródot kívánságára haza bocsátja, biztosítván mindkettejüket továbbra is kegyes indulattal. Az ötödik ugyanannak 1640. évi decz. 23-áról kelt pesétes írtvele a négyévi komorokszág után hazájába visszatérő ifjabb Kamper György részére. Érdekes a két történelmi és culturalis szempontból is, sőt — mert hárm magyarul van nyelvészeti tekintetben is, és azért megőrzésük hazafias kötelesség.

Es mit mondjak a következő adományokról? Ha egy dúsgazdag nagy ur pár ezer forintot adna, az bizonyára nagyot lendítené intézetünkön; de az aránylagos becsérték erkölcsi mérlegében nem nyomon többet, sőt talán annyit sem, mint az olyan 20–25 frtos adomány,

melyet egy, gyermekekkel megáldott, szerény assz, saját szorgalmára utalt család bense hazafias meggyőződésből valódi áldozatkészséggel tesz a szeretett haza oltárára: mert hát ez a mi Múzeumunk is a haza jelenlegi és jövő nemzedékének nemzeti közművelődési szent ügyét törekszik szolgálni. E ime Perény Gábor ur a megyei járásszéke, verőzei körös, szerény állása mellett is arannyal, jó ezüst tallérokkal és egyéb számot tevő ezüst érmékkel stb. odaadó buzgalommal, megalhatni önzetlen ritka áldozatkészséggel járja a szent ügy előmozdításához. E mostani adományai a következőkből állnak: 1. egy 1848. évi magyar köriratú körmezi arany. 2. III. (IV.) Károly cs. és kir. 1737-ik évi ezüst két forintosa függővel. 3. Maria Terézia 1779. évi magyar ezimeres, patronás ezüst két forintosa. 4. Radolf király 1589. évi ezüst garasa. 5. II. Mátyás kir. 1619. évi ezüst garasa. 6. II. Ferdinánd kir. 1619. évi ezüst kis pénze. 7. I. Leopold császár ezüst egyese, évszáma le van sűrölve. 8. Ugyanannak ezüst egyese 1704. évből. 9. I. Leopold király 1696. magyarországi ezüst potturája. 10. Ugyanannak mint császárnak 1701. évi ezüst egyese. 11. III. Károly királynak 1726. évi magyarországi ezüst potturája. 12. Mat. Gárol salzburgi érsek 1680. évi ezüst hármasa. 13. Fridericus brandeburgi M. 1746. évi ezüst egyese. 14. V. Ferdinand kir. 1848. évi magyar köriratú ezüst-hossza. 15. 1848. évi magyar hat kros. 16. IV. Béla királynak ismert rez pénze, azonban e példányon a pénzverő intézet jelvénye teszi különössé e darabot azért, mert az érintett jelvények a Nemzeti Múzeum 200 példányán sem találhatók azon intézet szaktudós öregek feljegyzése szerint. 17. Keleti tatár rezpénz. 18. 1707. évi rez pottura. 19. 1812. évi veretó osztrák rez hármas. 20. Tizenkilenc darab osztrák ezüst 20 kros az 1885. évi tüzvészkor Tolmácsan egy telerbe össe forradva. Továbbá egy drb. száz, egy drb. tízes, három drb. ötös, egy kettős és egy drb. 1 forintos, valamint egy drb. 30 kros és két drb. 15 kros Kossuth-bankjegy, összesen 10 darab. Egy 1849. évi váci iskolai osztályzati érdemser nyomatvány. Végre, a mi történelmi fontossággal bír, Szelepcsényi primásnak 1680. aug. 27-ki eredeti levele Caprara császári tábornokhoz.

Fogadják a hazafias érzelme beküldők a társulat méltó halját adományaikért.

Harpás, október 15. 1891.

Nagy Irán.

Vestis non facit monachum.

Ezen ismert közmondás, vagyis hogy: „nem az öltöny teszi a papot”, csak föltételezen vehető helyesnek, a mire tanúság a dunamelléki-reformatusok közelebb megtartott conventjében tett azon indítvány is, hogy: „a lelkészek hivatalos tisztük teljesítésében reverendat viseljenek”, mely indítvány, a szinati javaslat értelmében, oda lett módosítva, hogy a hivatalos papi öltöny „végig gömbölyös atillából álljon”.

A hosszú atilla helyett, nézetem szerint, indokoltabb lett volna ugyan megtartani a hagyományos tógát, a mit a reformatus hitjelöltök is folyvást viseltek, mert a tóga (reverenda) a testet derékban, idomosan kettő választó ávet (cingulumat) is megtűri, sőt föltételezi, míg az egyen-méretben szabott hosszú atilla külső formája a megtálatott asákához látszik legközelebb állni, s egyetlen előnye, vagy ha úgy tetszik, kiváltsága, csakis abból állhatna,

oly érdekesen a „szép, a gazdag, de boldogtalan” királyné felbúlt életéről, hogy a közlemény érdemes volna egy memoire író tollára is. Elmondta, hogy ama végrezes éjszakán miként hatoltak be a rendőrök, hogy kényszerítették volna az irásztala mellett meglepett királynét a távozásra, miként kibájták „meg kell kötni, ki kell hűzni” — a királynét. Mesélte azt is, hogy az „anya sokszor megölette hát és sokszor simitgatta az arát”, mint ama mesében van, a melyet a belgrádi költők volt királyudjoknál egy estélyen felolvastak. Mutatta a szívélyes udvarhölgy ama szalagot is, a melyet a hájas királyné a budapesti ifusságtól kapott; mutatta Sándor fejedelem arczképét; megmutatta a hat szoba ponypás berendezést, a rendőrök arany és ezüstneműt — és föltámaszt indulatában megsiratta a boldogtalan asszonyt, akinek bánsán már a korának gyömbölyje sem segíhetne.

Félté fölé ementünk a Kalimegdán kertbe, a hol szívfekete legy, bágydtt arany, nagy szemű, ékszerrel pompázó szerb nőket láttunk sétálni.

Másnap Belgrádból Szegedre érkezünk, a hol a renaissance palatásonként koránsem találunk oly éleltséget, mint Temesvárott és Aradon.

TÁRCZA.

Utirajzok.

1891. augusztus.

III.

Belgrád.

Belgrád — a régi Nándorfehérvár — e század eleje óta fővárosa Szerbiának. Az ősi időkben Taurummnak nevezték a verkedtek miatta a rómaiak, a hunok, az avarok, a bolgárok, a szerbek, a magyarok, a németek és a törökök. Ki ne tudná, hogy Hunyady János fénycokában e magyar végvár különösen szerepelt történelmünkben; megvannak ma is százados, de már romlatag várfalai, a melyek közt — így tetszik — mintha almodó tekintettel látta az ember valami heroikus képet. Az ódon vártorony, a hatalmas várkapuk, a rettenetes ágyugolyók nem e török világába valók. A vár alatt hőmpolyog a Szávával itt összefolyó Dun. . . szép természet kép . . . csak a természet az, ami mindig szép és örök . . .

Belgrád szelbe mint gondoltuk, érdekesebb mint hitük. Vannak szótvarosa, terei, sétányai; az erődítmény

egy részen nagy kert terül el: a Kalimegdán, a mely elnevezés törökül „csatahelyet” jelent. Az új királyi palota — Konak — belső berendezése gyönyörű; míg a topesideri nyári palota egy falusi házhoz hasonlít. A nyaraló ódon, közönséges épület, egyik kis emeleti szobájában Obrenovics Milos fejedelemnek durva ruhái, s közönséges házi eszközei láthatók; egy ágyegyen pedig a meggyilkolt Mihály veréből vannak apró darabok, mert a topesideri fejedelmi nyaraló fasorai közt gyilkolták meg 1869-ben Obrenovics Mihály szerb fejedelmet és rokonát Constantinovits Anát.

A szerb fővárosban minket is Natália története vonzott, s hogy erről többet tudjunk, felkerestük azon házat, a melyben az exkirályné lakott a konakbéli távo-zása után. Nem messze a királyi palotától egy csinos, földszintes, két gömbölyű lámpával díszített ház tűnt szemünkbe, s mintha mondta volna valaki, hogy abban lakott a szép királyné, bemertünk az érdekes házba. A folyosón egy distingált hölgy fogadott, aki mint elbeszélővel megtudtuk, az utóbbi időben mindig a királyné mellett tartzkodott; a királyné távoztása után azonban visszamaradt Belgrádban, hogy a butorok elszáhlitását eszközöltesse. A szíves udvarhölgy feleségemmel franczia nyelven kezdett beszélni, s beszélt oly sokat és

hogy az atilla a gombkötő művészet ékességét is elfoglalja, míg a reverenda és tőge a maguk teljes egyszerűségében (a r. és gör. katolikusoknál azonban a kelme és öt színének különbözősége által is imponálnak).

Ezél kapcsolatban, a tekintettel a megtartandó protestans zsinat közelségére, joggal merül fel a kérdés: nem volna-e indokolt az ágostai evangéliumiaknak is gondoskodniuk oly hivatalos papi öltönyről, mely a meglevő s melleslegteljes, de észszerűen csak a templom falai közt, vagy nagyobb ünnepélyi események alkalmával használható luther-tudár mellett, kisebb hivatalos funkcióknál (minők például az egyházi vagy világi hatóságok előtti megjelenés, továbbá politikai vagy közügyi szempontból rendezett s a papi státusnak is jelentést megkívánó díszesedések sat.) felültehető és viselhető volna? S mint-hogy a formára nézve a reformatusok a hosszú gombelát atillában állapodtak meg, leggyorsabb volna ugyanazt az ágostai hitvallásuknak is elfogadniuk.

Kíváncsot eme tárgynak a zsinaton leendő felhívása épen az imént említett felekezeti lelkesekre nézve annyival inkább, mert újabb időben a fiatalabb papi nemzedék részéről feltűnő kelt szokássá vált: külső viselkedésben a papi személyt magáról annyira levetkőztetie, hogy egy-egy hegyesre pódított hajszu, pantallonos és fatermőderes fiatal papocskát az ő felcsapott és, ha a tiszteletes ur a vadász-sportnak is barátja, még a zsákmányul ejtett szárnyasok tollaival is felékesített. Kalapja és ezen viselkedés teljesen megfelelő társalgási modorával inkább egy divatos gigerlinek, mintsem egy, már hivatásánál fogva is szerezységet és komolyságot igénylő lelki atyának a példányképet reprezentálja. Pedig a nép tulajdonképpen többsége, bármily felekezethez tartozzék is, az ily fieszkódást nem szereti, sőt a fölött, valjuk meg öszintén lelke mélyében botránkozik.

A ki pedig erre talán azt mondáná, hogy ez retrograd és nem liberális irányú kíváncs, ennek figyelmebe hozzuk, hogy az angoloknál a parlament elnöke, valamint a speaker (szpikör, a parlament szónoka) az üléseken most is a 300 év előtt divatozott alonga-parókával jelennek meg, a mi pedig még meglepőbb, az hogy: a könynyűvéru francia nemzet legkevesebb el fogult fia az ügyvédek, kamarai vagy egyéb hivatalos üléseken a lutherkabáthoz egészen hasonló bőzubbonyt, mellükön kettős fejtáblácskát és fejükön ötszegletű boretűt viselnek; a mit, ha saját szememmel nem láttam volna, talán magamnak is nehéz volna elhinnem. És ki merné ezért világrészünk eme két nagy és mivel nemzetét az obscurantismus, vagy a jelenkor eszméitől való elmaradottság vádjával illetni? . . .

Ugyancsak a zsinat tárgyai közé tartozónak vétem az a fölött leendő határozást is, vajon érvényben tartaszanak-e továbbra is a mai korban már értelmetlené vált és a közönség előtt átalában odiosus, meggyéről meggyere, házról házra való, supplicationalis barangolásokat, a melyeknek még egyrészt anyagi eredménye vajmi csekély, másrészt ez a csekély eredmény is, az állam által máris kiszentesztelt kis lutri hasonlatára csak bizonyos „morum iacturával“ (vagysis az erkölcsi oldal rovására) érhető el, mert bizást elmondhatni, hogy a ki a fiatal nemzedékből egyszer ilyen házalást keresztülvinné, annak a szeméremérzetéről már lehámlott a himpor. A zsinatnak azonban módjában és hatalmában fog állam az iskolák és táptintézetek fenntartására szükséges összeget, a hívek közönségére kivetendő filléres adó útján sokkal tisztességesebb alakban behajtania.

† Tótprónai és blatniezi Prónay Elek Nógrádvármegye egyik legtekintélyesebb hírtokosa, a Prónay család nestora, elele 83-ik évében f. hó 11-én jobblétre szenderült. Ő azon kevesek egyike volt, a ki apai ősi birtokát nemcsak megtartotta, hanem azt gyarapította és ahhoz újabb és újabb részeket szerzett. Az ő szereplése nem öltött nagy dimenziókat, de azon körben, a melyet ő cselekvései terül magának kijelölt, szorgalmas, tevékeny életet élt és e mellett — mint maga is említi végrendeletében — szerény és takarékos volt. Családja nem volt; neje és egyetlen fia jóval előbb meghaltak őt a halálban; agg napjaiban egyik unokahunga állott mellette örangyaluként s enyhítette hű gondoskodással a elgyengült aggyastán elhagyatottságának ridegségét. — Szép birtokait részre osztva fi-rokonai és pedig Prónay István két fiára: Prónay Lászlóra és Palra, kiskorú árva öcsésére Fischer Oszkára és öcsésére Bruzek Guidóra ömagra hagyta végrendeletileg: hagyományokat rendelt több rokonának, a kis-zellő evang. egyháznak és cselédeknek. Az anyagi örökségen kívül még szellemi örökséget is hozott örököseinek és hagyományosainak, a mit végrendeletének befejező részében intelmekben, mintegy a siron túli hazából üzen: „Isten áldását kérem örököseimre és hagyományosaimra: legyenek a magyar hazának hű gyermekei, a koronás királynak hű és engedelmes alattvalói, vallásuk igaz követői és tisztelői, jellemesek, szorgalmasak, takarékosak, hogy boldogul élhessenek!“ — Temetése f. hó 14-én ment végbe rokonok, ismerősök és jó barátok részvételével. Az elhunyt fölött Sárkány Emil kis-zellő evang. lelkes mondott lelketmegragadó renek beszédet. A szép kort ért agg pihenni tört és a alusza örökalmait porladó ősei mellett a esendes sírboltban, mely valóban: domus parva, quies magna! A meghalagult haláláról a következő gyászjelentést vették: „Alulírottak mely fájdalommal tudatják tótprónai és blatniezi Prónay Elek úr földbirtokos, Nógrádvármegye bizottsági tagjának elele 83-ik évében Szécsény-Kovácsban 1891. évi október hó 11-én délután 2 órákor bekövetkezett gyászos elhunytát. A meghalagult hűt letemet az ág. evang. hitvallás szer-tartásai szerint 1891. évi október hó 14-én délelőtt 10 órákor Kis-Zellőben az ugyanott levő családi sírboltba helyeztetnek öröknyugalomra. Szécsény-Kovácsban 1891. évi október hó 12-én. A béke anyaga örízze nyugalomát! Unokáöcsésai és unokahugai: Prónay Antónia, Ivánka

György, Ivánka Béla, Ivánka Oslen, Iray Ivánka János, Szilassy Etelka, Rakovszky István, Ifj. Szilassy István, Östötöndi Róth János, Kisfaludy Róth Ida, Nyáry Róth Mariska, Róth László, Sivó Miklós szül. Beniczky Emma, Beniczky Antal, Bruzek Guido Alfred, Ifj. Sivó Gyuláné szül. Bruzek Emma, Fischer Egidia, Fischer Oszkar.“

Salgó-Tarján, 1891. október 5-én.

A salgó-tarjáni arzélgári munkás és foglyelők al-vasokora keddelel alakult a közelmúltban egy lelkes kis-csapat, mely ezélel társan ki önművelődést, valamint a szakkökök iránti jótékonyág gyakorlását, működési színelőadások rendezése által akartja e kettős célt elérni.

Első fellépésük f. évi szeptember hó 10-én, az újonnan alakított arzélgári tőrti kassinó nagy termében megtartott színelőadások által történt meg.

Toth Károlnak „A falu rossza“ című 3 felvonásos, 100 aranyat nyert népszínművet adták elő.

Mielőtt az előadás részleteire térnénk at, nem mulasztatom felmiltetni, miszerint ösmerte e népszínmű nehezségét s tudva, hogy annak majdnem minden szerepe jellemfestés tekintetében nagy fáradságot s tanulmányt igényel, végtelenül jól esett tapasztalnom, miszerint a semmi fáradságot nem ösmérő s minden akadályokat legyőzni igyekvő kezdő műkedvelők, ugy a darab gördülékeny s mondhatni kitűnő előadása, valamint jellemző-nek a darab egyéniségehez illően lett megvalósítása tekintetében oly sikert arattak, melynek jobbat ugy vidéki színpadon, mint más műkedvelőktől is alig lathatni.

A darabnak jellemfestés s jatek tekintetében nehez szerepét nagy gondra s odaadó szorgalom és fáradságra mutató ügyességgel adták elő s mondhatni, igen kellemes estét szereztek a zsűfölésig megtelt terem közönségének.

Nem kisebb meglepetést szerezett a szemelőknek az ez alkalomra felállított igen szép színpad is s valóban hizeleghet magának a műkedvelő egylet, hogy szerencsés, miszerint a jótékonyág iránti tekintetéből a díszletek festésére oly egyént nyelhetett meg, ki méltán versenyezhetne első színpadi díszletfestőinkkel is. (Üherkövich Agoston).

Attérve az egyes szereplőkre, a darabnak legnehezebb szerepét a falu rossza (Göndör Sándor) Ruttkay Kálmán játszotta. Rokonzenes, szívhez szóló hangja máris megnyerő a szemelők s hozzá véve minden ízében átértett s szerepének számtalan nehezségeit gyönyörűen kidomborító jatekát, a közönségnek igazi élvezetet nyújtott s nem egynek szemébe könnyeket csalt egyes érzékenyebb jelenéseimel.

Az első női szerepét Tönelser Lujza játszotta, ki a Boriska szerepét adá s habár e szerep jellemfestés tekintetében a legnehezebb a női szerepek között, igen fel-fogta annak lényegét s oly finom érzés vonult át jatekán, hogy igazán becsületére vált volna gyakorlott színésznőnek is. Nem csekélyebb érdem illeti meg Malatinszky Margitot, Finom Böcsi szerepében. Az a különben végtelenül szerény, kedves modorú leányka, oly pattogós nyelvé s minden mozdulatában jellemző derék kis menyecskét tüntetett elénk, mintha mindég ez lett volna kegyere. Kár, hogy különben kellemes hangja (éneke) igen gyenge. A jómódú borsodi parasztagrda tipikusabb alakját aligha lehetett volna találni, mint a milyen volt Fedei Gáspár személyesítője: Katona János. Az apai szelidebb, valamint erősebb színezetű indulatokat oly kitűnő kifejezéssel s odaadó komolysággal játszotta, hogy sikerült neki szerepét teljes érvényre emelnie.

Fia: Lajos (Csernák Ferenc) s gyámsága alatt levő Btki Teresi (Klában Anna) a kölcsönös feltékony-ség, szótölődés s minden más tekintetben oly természetesen játszották szerepüket, miszerint csaknem azt hitte a szemelők, hogy ezek különben is főr és feleség lehetnek.

A jó hangulatot, kedélyességet folyton feltartani igyekezett s ebbéli célját el is érte a darab komikus alakja: Gonosz Pista a bakter (Gyuresik Lőrincz). Kitűnően választott öltözéke, mindent figyelemmel kísért élelmessége s keresetlen humora, mind igen kiemelé szerepét. Könyha kántorantitóra (Mankhez József) azt merném feltételezni, hogy eredetileg is valami részeges rektor volt, (ha az ellenkezőjéről meggyőződve nem volna) oly természetesen tüntette fel az állapotot, melyben lennie kellett, hozzá öltözéke is nagyon jól választott volt. Az öreg paraszt szereplője (Leporisz József) fiatal ember, de oly helyes, öreges hangot használt, hogy mindenki öregot látott benne. A makhetes koresmáros (Balási Mihály) szakasztott asidó típus, fizionómia, hangja, mozdulata s táncza mind arra vall.

A többi szereplők: Gonoszné (Katona Jánosné), Csapóné (Mankhez Józsefné), Sulyokné (Rusnyák Judit) s Törösvásné (Gacza Ilon); valamint Csapó gazdaember (Viletel István), Cserebogár Jóska szállóparasztor (Vojta-hovszky József) s Jóska híres (Gyrylusz János) mindnyáján gondos, összevágó jatekkal igyekeztek az est sikerét emelni.

Csaknem megfellekedtem, pedig sem szim alatt nem akarom említés nélkül hagyni, Czene cigányprímást (Gacza Miklós) és Adus cimbalmost (Baczur Endre), kik úgy jellemzők, mint alakjuk, megjelenésük s minden mozdulatuk s kiejtésükben a valóság szigant tünteték föl.

Az előadást táncz követe, melyen úgy mint az előadón, a műkedvelők s díszletkéjekén kívül részt vett a helybeli s vidéki intelligencia szinte java is, hogy a hangulat itt is mily jó lehetett, bizonyítja azon körülmény, hogy a táncznak csak kiválgas reggel votett véget.

Az előadás összes bevételé 104 frt 90 kr. volt, melyből a 74 frt 74 krajnás levonással, 30 frt 16 kr. lett a tisztá jövedelem, mely össze az arzélgári árva és szegénysorsu iskolás gyermekek segély alapja javára adatott at.

Ez alkalomból felülírtettek: Borbély Lajosné 50 frt, f. sz. Rabant Karolyiné 50 frt, Borókó D. 7 frt, f. sz. Löwinger Rudolf, Andrius János, Szabovszky József (Budapestből), Deutschberger Már a Ligeti ö. Róth örekesége 50 frt, 2-2 frt, dr. Kovács József, Szaboda Jakab, Porácz György, MGBR Károl, Markovics Márton 50 frt s Holbuz 50 frt, 1 frt, dr. Szelenyi János, Krauszholer Károly, Dapo Gyula, Vilos György, Varga László, Magerik N. és Mal-dóvi N. 50-50 frt, Szilohay N. 40 frt, Jang-mann Miksa 20 frt s ösmertelének 3 frt, összesen 35 frt 50 kr.

Fogadják e nehezségen átalakozó e helyt is talán köszönetet az ez által segélyezett árva és szegény gyermekeknek.

Búszken tekinthetnek vissza a kedves műkedvelő bar farasztó műkedvelőkre, mert nem csak hogy kellemes estét szereztek önmaguk egy mint a néző közönségnek, de jótékonyágot gyakoroltak ott, a hol az igazán leg-alkelölőbb volt, Kell-e emel megagratosabb ezel s ha ily siker koronazza, kell-e emel nagyobb erkölcsi elégtétel?

Altalanos az óhajás, hogy e sikerült előadást megelőző más kövessék s ez első előadásból is megösmerte kitartásuk s képességeiket, hisszük a jó kezdet folytatva lesz. Szolgáljon ez est bízditásul az általunk elfoglalt teren a további haladásra s áldásos cselekedet megvalósítására!

Efratim.

Ösmertelése a „Nógrádvármegyei Múzeum-Társulat“ részére Pajor István által felajánlott levelek, művek és dolgozatoknak, az ezekről készített lapstromos kimutatás szerint: (Folytatás).

A III. r. sz. a. foglaltatnak mind saját kéziratban letisztatva.

1. János király, dráma Shakespeare-től 5 felvonás (1. II. felv.) 2. Perikles, dráma ugrasztól 5 felv. (mind az öt felvonás angolból.) Greguss Agostonnak 1864. november 1-éről kelt levelével.

3. A „Rajna-ör“ (die Wacht am Rhein) és a Rajna-dal „Nem lesz övek a Rajna“ című műfordítások.

A IV. r. sz. a. Odák, Satirak és alkalmi költemények az 1880-90. közti évtizedből:

1. Hódolat Erzsébet királyasszonynak oda 1881.

2. Üdvözlét gr. Gyürky Abraham jubileumára. Alkalmi költemény.

3. A b-gyarmati Dalegyet zászólószentelési ünnepére. Oda.

4. Petőfi emlékszobrának leleplezési ünnepe emlékezőjára. Oda.

5. Szondy György emlékezőte. Oda. Az ipolyági pályázaton első jutalommal (15 aranyyal) koszorúzott pályamű.

6. Az ipolyági Cassino 50. éves jubileumára. Oda.

7. „A nemű öbredése“. Alkalmi költemény 1888.

8. „Isten hozott“ a felvidéki m. közm. társulat nagygyűlésére 1886. alkalmi költemény.

9. A honvéd legszebb diadala. Hazafias költemény.

10. Ipolyi Arnold emlékezőte. Oda.

11. „Két tündér“. A pásztói Jász-ünnepélyre írt alkalmi költemény.

12. „Berúra derű“, az ipolyági Jász-ünnepélyre. Alkalmi költ.

13. Trefort Ágoston emlékezőte. Elszavalva a szerző által Nógrádvármegye nagytermében. Oda.

14. „Árvak nevelt“. A levai árvaház javára. Alkalmi költ. Szavalta Madlath Mariska.

15. Madách Imre emlékezőte. Előadva a szerző által 1890. a vármegye nagytermében. Oda.

16. Eletragzom. Az Aigner (Abafi-féle). Fügvelő után többektől.

17. Király könyve Szeged felett. Hazafias költ.

18. A tündér bosszúja. Költői monda a levagkerből.

19. A Kürt Devigny Alfréd híres műve francziából.

20. A szegény ember és fia. A Kisfaludy-társaság pályázaton díszrelel kitüntetett költemény.

21. A két Rák. Alk. költ.; még nem közzéve.

22. „Ugy van minden jól a mint van“ Satira.

23. „Leszármazásunk“. Satira.

24. „Börtönrendszer“ Satira.

25. „Nekünk való állapotok“. Satira.

26. „A mi korunk“. (Még nem közzéve). Satira.

27. „Az apró hirdetésekéből“. Humoreszk.

28. „Lapp-alyafiság“. Satira.

29. „Levagias elégtétel“. Satira.

30. „Az uszadás“. Satira monologban.

31. „A kor jelzava“. Satira.

32. „Az egyetlen tudomány“ Satira.

33. „A Slavy Poera prologa“ Csalmaj fordításában. Megjelent a P. Naplóban 1874-ben.

34. „Elismerések és köszönetek másolata“, 6 dában.

35. Simor-album, melyben a Szondi György emlékezőte című koszorúzott pályamű is tartalmatartók (dizskutesben).

36. Losoncz 50 év előtt. Kérnaja. Megjelent a „Losoncz és Vidéke“ lapban 1890. évben.

37. Felhajtók életéből. Megjelent a „Nógrádi Lapok“-ban 1891-ben.

V. gr. Teleki Sándor által küldött saját nagyvölj fényképe, korében, öreg alatt, emor alázással; Pajor István úrnak ábrázolattól 1880. Teleki Sándor s k. megfogyzandó, hogy est az arczképét a 102-ik színen levél kisérletben gy. Teleki Sándor a neki Pajor István által megküldött Horvath-Epistola című művének ösmertésével küldette, következ a fölöl megírtott magyar embert híven jellemző katona s hírségű, sokak kisérben; Kalasvári január 22. 1888. — A művés s kövél, olyan a most. „On engemet megösmerted kágyelvet: kérem sziveskedjen elfogadni von posztum képmását, s egyasoromind közművelődeli ralam is szives testvéris megösmertéséért. Nagyon árvendek, hogy szereti a

eziganyuzsokat tesz alatt az oly nagy tetszéssel fogadott uti- és illetégek elterjedését tartalmazó művet írta P. L. s. hogy nem kell ahhoz kutatás, hogy az ember más szívéhez is tudja látni. Isten áldja! szíves üdvözléssel Teleki Sándor s. k."

Szintén a gyöngéd figyelem és leereszkedés szép példáját képezi nagyméltósági gróf Zichy Ferencz főtárnokmester urak Pajor Istvánhoz a Zsely fűrére vonatkozó költeménye alkalmából intézett megtisztelő levele következő tartalommal: "Tisztelt uras úr! Csak imént vettem becses küldeményét június 8-ikáról keletkezett szíves levelel. Fogadja mindkettőt szíves köszönetemmel. Ritkán történik már hogy verseket olvasok. A "Nemző elbredését" azonban érdeklő olvastam, s nem képezhetem, hogy az adott alkalomra sikerültebb költeményt lehetett volna írni. Ezenbe jutott az öreg Götthe, ki valahol azt mondja, hogy minden jó költemény bizonyos értelemben alkalmi költemény, mert csak ennek van valóság alapja.

Köszönetem ismétlésével fogadja kiváló tisztelőm kijelentését, melylyel maradtam Budapest, 1889. június 17. Gr. Zichy Ferencz s. k.

Végre állon itt még a sok közül egy rövid de igen szép jele az elismerésnek, gr. Zichy Györgyől azon alkalomból midőn a nevezett művész gróf az Ipolyágon 1888-ban általa a megye főispánjával közösen rendezett "Jásziv" ünnepélyen közreműködve, ugyanakkor Pajor Istvánuk is egy "Hörin deru" című művelését kellett prologja szavaltatni el, melyet ő a grófnak megküldvén, ez következő sorokban mondott érte köszönetet: "Tetetlen decz. 27. 1888. Szíves levele és küldeménye őszintén megörvendeztetett; fogadja szívvel fogadói hálám kifejezését szíves megemlékezésért. Igaz tisztelője gr. Zichy György sk." Nem díszek és hűségéből közzétettnek itt em. levelek, de mert ezek egyik legbiztosabb tanúságot képezik századunk jelenére nevé a jövőnké kőse korban is hi tükörül szolgáló közműveltségnek, s így kultur-történeti szempontból is érdekesek.

VI. a), b), c), d), szépirodalmi, kritikai, nyelvészeti dolgozatok.

VII. A Madách Imre-fele emlékügyi bizottság működésének adatai. Egy vaskos kötet.

VIII. Jámor Pál Aeneis-fordításának tüzetes bírálat (nagy hatást keltett kritikai mű).

A köszönről. Közgügyi értekezés. Hasonlóan általános figyelembe részesült szakdolgozat megjelent a fővárosi nagyobb lapokban így ezim alatt: "Fentartott ásvány-e a közsen Magyarországon vagy nem?"

Pajor István ur a Muzéum-Társulat elzajaira egy-szersmind egy polozokkal ellátott, két ajtóra nyíló, tökéletes karban levő nagy szekrényt is ajánlott fel, melyet Nagy Iván és Fay Árpád urak megtekintvén, a nagyobb eseménnyel képerő tárgyakra nézve jól használhatónak találtak, s ugyanide lesznek helyezhetők az elszórt műveken kívül a vegyes dolgozatok ezimét viselő és hat vaskos kötetből álló szépirodalmi, kritikai, nyelvészeti és egyéb tárgy úr, részint kéziratban, részint nyomtatásban találtató roppant szorgalomról tanuskodó érdekes dolgozatok. Azonban Pajor István ur tevékenysége és buzgó részvétele ezzel nem ér véget, mert máris munkába vette egyrészt az öt személye szerint érdeklő, négy évtizedre visszanyúló, hatósági és egyéb testületi okmányok rendszeres egybegyűjtését, másrészt azon századokra visszamenő fontos és úgy nemzet-történelmi, mint közművelődési tekintetből nagyérdemű különösen a XVI. XVII. XVIII. vagy régibb, valamint a jelen század elejéről származó magyar és latin nyelvű iratok kiválasztását, melyek nemzeti nyelvünknek majd fellendülése, majd visszahanyatlása tekintetében a nyelvnyavarrá nevé egykor nagybecsű kincsét fogak képezni, s mely ezen összes kulturai adatokat Pajor István ur, hazafias érzetéből kifolyólag, a nógrádvármegyei Muzéum-Társulatnak tulajdonul nyilatkozik majdán adományozni.

Szerk.

Hírek és különféle.

Személyi hírek. Gr. Degenfeld Lajos főispánunk ömeltósága okt. hó 14-ikén este érkezett B.-Gyarmatra; másnap délig a közigazgatási bizottsági ülésen. délután pedig a tegyelmi és árvaügyi felelősségi ülésekben előköt. A főispán körülből okt. hó 16-án távozott el. A közigazgatási bizottsági tagok közül az október hó 15-iki ülésen részt vettek: Balás Antal, Laszkary Gyula, Sréter Alfréd és Szakál Barna urak. — Védő János honvéd ezredes Beszterezbányáról október hó 13-án B.-Gyarmatra jött s két napon át szemet tartott az itteni honvédség gyakorlatai felett. Az ezredes urmindent jó rendben talált.

Vasúti forgalmunk javítása ügyét a törvényhatósági közigazgatási bizottság okt. 15-én tartott ülésében melegen felkarolta. Ugyanis jelezték annak idején, hogy az említett hatósághoz B.-Gyarmat város képviselő-testülete kérvényt intézett avégből, hogy viszont ez a több tekintetben hátrányos és drága személyszállítás beszerzése, valamint az áruszállítási díjak mérséklése végett a nm. kir. kereskedelemügyi miniszter urhoz előterjesztést tegyen, illetve feljelen azon hallatlan anomália megszüntetése végett, hogy van ugyan vasutunk, de azt a szegényebb osztályú nép, s a kereskedők és iparosok nem használhatják, s tovább is járja a régi fegyelen útazás és fuvarozás Budapest-Vácz és B.-Gyarmat között. A felirat, czáfolláttan adatokra hivatkozva, a közig. bizottság h. önéke az alispán ur által fog a miniszter ur ö mndághoz legközelebbi feltérjesztetni.

Hymen. János Endre, a b.-gyarmati m. kir. ad-bívalat dérek és közigazgatásban álló penztársa legközelebb egybekelt Szécsényben Fehér Blanka urával.

B.-Gyarmat képviselőtestülete mult szombati közgyűlésén két fontos ügyet tárgyal, ezek egyike a "mésztárgas és kimerésről szentesítő szabályrendelet", mely nemcsak általános, hanem részleteiben is, — a bizotti

sági javaslat esekely módosításával len elfogadta, s mult ilyen kihirdetve és közzétételre kitéve, hogy a törvényes 30 nap lejártá után, jóváhagyás végett a vármegye törvényhatóságához feltérjesztessék. A szabályrendelet legközelebbi lapunkban is "közébe fogunk". Mielk tárgy vitát a b.-gyarmati önkéntes tűzoltó-egylet keretében, ennek folytán a város képviselőtestülete elhatározta, hogy a tűzoltóság ügyét minden értejből támogatni fogja, s az ügyszervezés czéljából bizottságot küldött ki, mely az egyet öszszel bassza fel az elváltatott bizottsággal egyetértőleg működjek közre. Továbbá elhatározta, hogy legközelebbi rendkívüli közgyűlésén a köteles tűzoltást czélzó tűzrendészeti szabályrendelet napirendre tűztessek ki.

Zsinati kiküldöttek. A nógrádi esperességi zsinati kiküldöttekre október hó 14-iken Losenconon tartott esperességi közgyűlésen bontattak fel a szavazatok. Legtöbb szavazat esett az egyházak közül Székely János főesperes, thorszkó lelkészre és Gyal Mihály ágárdi lelkészre. A világiak közül: Laszkary Gyula esperességi felügyelőre és Szontagh Pál ur ö nagyméltóságára. E négyen fogják tehát a nógrádi esperességet a decz. 5-én Budapesten megmutatandó s közel 3-4 hónapig tartó zsinat alkalmával képviselni. Több-kevesebb szavazatot kaptak: Simko Frigyes, Hollis Dániel és Wladar Viktor lelkész urak.

Gyászhir. Honvármegye nevezetű családjának egyik érdemes tagja hunyt el legközelebb Budapesten. Ez Luka Lajos, aki különösen a hatvanas években Honvármegye főbb szereplő fertályhoz tartozott, s több-izben országgyűlési képviselője volt. Az elhunytól a megszomorodott család a következő gyászjelentést adta ki: "özv. Luka Lajosné szül. Luka Mária és gyermekei: Pál s ennek neje ebeekzi Blaskovich Maria és gyermekei: Pál; Lajos; Irma; Anna; Ferjezett Mihalkovich Dezsőné és ferje Mihalkovich Dezső s gyermekeik Margit, Flóra és Pista szomorodott szívvel jelentik ferje, illetve atyjuk, apósuk és nagyapjuk lukanényei Luka Pál ur, Honvármegye több ízben volt országgyűlési képviselője, legutóbb m. kir. korona-uradalmi számtartónak, 1891. évi október hó 10-én, életének 67-ik évében, gyomor és bélhöz folytan bekövetkezett gyászos elhunytat. A meghaldogult hűlt tetemei folyó hó 12-én déltán 3 órákor fognak O-Budán, Polgár-utca 8. szám alatt a római kath. hitvallás szer-tartásai szerint beszenteltetni és folyó hó 14-én, déltán 3 órákor Lukanényen a családi sírbólba öröknegyugalmura tetetni. Az engesztelő szentmiséldozatok pedig folyó hó 15-én reggel 9 órákor Ipolyágon és Lukanényen az ég Urának bemutatattatni. Budapest, 1891. október hó 10-én. Aldás és beke hamvaira!"

Megerősítés. Reimlinger Gyula losconzi fogynasiumi tanár, ezen állásban véglegesen megerősített.

Plachy János ur családját B.-Gyarmaton nagy fájdalom érte azért, hogy a család egyetlen fi tagja, a 10 éves Kis Ferkó, hosszas és fájdalmas betegség után e hó 14-én kiadta ártatlan lelkét. A kedves gyermeket, aki csak szenvedni jött e világra, október hó 16-ikán nagy részvéttel temették el.

A váci kiállítás alkalmából lapunk mult számában közöltek kívül vármegyénk kiállítói közül ki-tüntető arany oklevelet még a következők kaptak: Illés Ödön (Tolmács), Madách Imre (Súrny), Ruszinkó Antal (Szécsény), Simonyi Dénes (Szegye), Veres Ernőné (Bereczel) és Tapolesányi Ferencz (B.-Gyarmat).

Öngyilkosság. Minkó János b.-gyarmati aszeller ember a feletti bánatában, hogy esekely vagyonát eladta s annak szelárát könnyelműen elpredált, okt. hó 15-én lakásában felakasztotta magát.

Községi és körjegyzői szigorlat fog tartatni f. évi november 16. és 17-én a vármegyeház kistermében olykép, hogy az első nap délelőtt 9 órákor az írásbeli, utána következő nap délelőtt 10 órákor pedig a szóbeli vizsgálat kezdődött. Az illetők a szigorlat határidejét megelőzőleg kötelesek körvényükhöz csatolt hitches okmányokkal beigazolni az 1883. f. t.-ez. 6. §-ában előírt kellekeket.

Új kir. postahivatal. Surány községben "Surány-Nógrád vármegye" elnevezés alatt f. évi augusztus 21-én kir. postahivatal lépett életbe, mely level és kcsai postai küldemények, 500 frtjg terjedő postautalványok, utaltetélek és postai megbízások felvételével, továbbítással és kézbesítéssel, illetve bes- és kifutásával lett megbízva. Összetektetés az hivatal a ferény-b.-gyarmati kcsaküldőpostájárat utján nyeri, mely járat Surányon át közlekedik. A postahivatali kézbesítési körzete Herencsény és Surány községek, továbbá Csór, Haraszt és Liskó puszták osztattak be.

Szülei gondatlanság. Mult vasárnap reggeli 9 órákor a kis-hidról egy három éves fiugyermek az Ipoly folyóba esett, s mar a víz vitte, midőn Zolyomi Mihály hontúfalusi éppen arra jött derék ember meglátván a veszedelmet, ruháslát együtt a füeska után ugrott és a gyermek életét megmentette; a rövidlét később szinten arra járt városi rendőr kelle puhátást fogantatván, a gondatlan szülő ellen feljelentést tett.

Veszteségi esetek. A nagyváradi végzetes eset, melyről annak idején lapunkban részletesen szözlöttük, szigorú hatósági intézkedéseknek képeti alapját, mert hogy mulasztás történt, az beigazolt tény. Azóta B.-Gyarmaton fordult elő ismét, hogy valakinek bejött és veszteségi gyarmatban álló kutyák garázdálkodtak, ne-hogy tehát ennek utóbb helyrehozhatlan következménye legyenek, a főszolgabíró hivatal a városi hatóságokkal egyet-értőleg rögtönösen megtiltotta a törvényben előírt szigorú övintézkedéseket. Figyelemreértjük lapunk utján is a kö-zönséget, hogy nagy vigyázattal legyen a hirtl állatok, különösen a kutyák tekintetében. Szakszerű felvilágosítás-sal a körutazók szolgálhatunk minden községben.

Az örökös "veerkli" és "ringespiel" döl ki nem fogynak; hát hiszen igaz, hogy ezek tulajdonosaí felsőbb hatósági engedély folytán jönnék hozzáuk, de helyi érdek szempontjából a rendőrség talán egyik másiknak

megis megtagadhatná vagy továbbra vonhatná az el-ndást engedélyt, hogy "veerkli" lenne a "Jutering" zai, s a garások jobbra fordítottának.

Tűntetések. B.-Gyarmaton e hó 15-iken néhány hűvös váró ipolyági aszler szűk mulatóságot azal fejezték, hogy az itteni eszender főhadnagy lakása ablakait "bottal" beverték, azután ennek ellenében városi rend-őrségünk hár nem "bottalt", de azal felelt meg, hogy az illetőket kipróbálták és a főszolgabírónak feljelentették.

A budapesti agyag-ipar kiállításában a "Gyarmati Lajcsák" f. évi sept. 27-iki 36. számában foglalt közleménye szerint Nógrádvármegységből a következők ki-lítottak ki: Az I. osztályú agyag és kő, kőbányászati osztályban: Braun János Salomon, Somogyfalu mellett, trachit-köveket állított ki, a melyekből évenként 60000 köbméter járdakó és uti fedvényg kecsak. Gyurky Abra-hám gr. Mátya-Nagykőre vers az agyag és kővezetéseket, Löwy Dániel és hat vállalkozók Veszprémet tájékozt. Veres Imre Szakálból fehér tüzágyú köveket állítottak ki. A II. csoport a téglát, cserépet és egyéb építési czélra szolgáló agyagot és téglát, agyagból készült iparműveket foglalta magában. Ezen osztály kiállításán közül az alag-csúcsok gyártásáról szólván a fentnevezett lap, a többi közt ezeket írja: "Baratta Alajos báro poltári uradalmá Nógrádvármegyei tulajdonosai tekintetében igen ajánlható beszerzési forrásnak kiállozik s gyarmatnyai a bemutatott, mutatá szerint az e nembeh igeneket teljesen kielégíti."

Az új helyegjegyek. Nagy a panasz mindenféle az új okmányhelyegjegyek ellen, összeragadnak s könnyen hasznavehetlenek válnak. — Azak, akik könnyelműen helyeg-jeket magukkal hoznak — a midőn használni akarják, nem képesek azokat szétválasztani, annyira összeragadnak s a zöld festék színt hagyván, olyan lesz, mintha vakarva lenne, illetve mintha már használt helyegyeket kapartak volna ki az irást. A helyegjegyeket is temerdek bajuk van a miatt, meleg kézzel nem szétválnak hozzá-juk, előbb szepen megtörlik a kezüket, azután pedig elbárálnak velük néhány perczig, míg eg et el tudnak választani a többitől, a vártatának pedig ezt a manipu-latiót türelmesen végig kell nézni. Szóval illetékes egy-eknek fel kellene írni a kormányhoz, hogy ezen a nagy bajon segítsenek.

Szerkesztői üzenet.

Ipolyág. A társaságokak mindenesetre kőzöni fogjak, csak egy kis türelmet kértünk.

HORVÁTH DÁNÓ,

felelős szerkesztő.

1891—1891. évi 24.

Árverési hirdteményi kivonat.

A szécsényi kir. járáshírdőg mint telékkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Besze György végrehajtónak Adorján János ur Mihály fia végrehajtásáért szembeélt ellen 61 frt 20 kr. telékkönyves és járókai iránt végrehajtási ügyben a b. gyar-mati kir. törvényszék a szécsényi kir. járáshírdőg területén levő Sós-hartyan község határában fekvő, a sós-hartyan 87. sz. telékkönyvönkönyvben A f. 1-471. soroz. alatt álló az Adorján János Mihály fia tulajdonára az árverést 1891. évi október 10-én megkötött kiállítás árban elrendelte és hogy a fennideb megjelölt ingatlanok az 1891. évi október hó 20-ik napján d. e. 10 órákor Sós-hartyan község határában megkötött árverésen árseresen a megjelölt kiállítás árban adó is eladatul fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok beszára-nak 10% át kösszűnőnek vagy az 1891. LX. t.-ez. 42. §-ában előírt árverésárval szándékot és az 1891. évi november hó 1-én 3433. sz. alatt közzétett igazságügyi rendelet 8. §-ában ki-jelölt óvólekképek eszűkgyűlésben a kiküldött kecshez letenni, vagy az 1891. LX. t.-ez. 171. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnak előleges elhelyezéssel kiállított szabályszerű el-ismertvénnyel árszolgálatat.

Kelt Szécsényben, a kir. járáshírdőg mint évi hatóság-nak 1891. évi június hó 14-én.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ház eladás.

A B.-Gyarmaton Kovari-utca 31. szám alatt fekvő Gabony-fele házak és telek szabad kézből eladó akár egészben, akár két részben.

Közelebbi értesítést ad Gonda Béla házass-nényei plebánus és dr. Vercsény Ferencz budapesti ügyvéd (IV. Szép-utca 3.)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Sirgyertyák

1 esom. 12 db. 43 kr. 1 esom. 24 db. 45 kr.
1 " 16 " 49 kr. 1 " 30 " 40 kr.

Ejjeli mécs-gyertyák

1 esom. 10 db. 55 kr. (1 db. 12 óra hosszat ég).

Továbbá: első minőségű Stearin-gyertyák a legutányosabb áron.

Első minőségű salonn-petroleum 1 lit. 18 kr. Valodi szegedi szappan 1 kilo 32 kr. Kifutó budapesti hengeralmi lisztek napi áron. Cukor, kávé, ram, thea, fűsöm tábla-rizsek és mindegyik fűsöz-szakmájához tar-tozó cikkekkel a legutányosabb áron, pontos kiszolgálást mellett, bátorokom a nagyérdemű közönségnek ajánlom.

Balassa-Gyarmaton, 1891. évi október hóban.

Mely fűsötlettel

HUMMER MIHÁLY.

Köszönettel.

Hatorkodom a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Balassa-Gyarmaton, a bízattérén levő „Zrinyihez” címzett söröcsarnokot f. évi okt. 1-től átvettem, s azt ma ünnepélyesen megnyitom.

Minden törekvésem oda fog irányulni, hogy jó italok és teljes ételek, valamint pontos és gyors kiszolgáltság által a pártfogást kiérdemelhessem. — A t. közönség bejöttébe ajánlva magamat, vagyok kiváló tisztelettel

TÓTH ISTVÁN
vendéglős.

Alapítási és 1810.

HALTENBERGER BELA
KASSA, Erzsébetváros, Szerecsen-utca 3. sz.

Kelmefestő és vegyi tisztító-gyár.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy minden e szakmában végzett munkát ismert jó kivitelben, rövid idő alatt, mint ez ideig szoktam. A szívet színeken kívül fehér és világos színű gyapjút, aluszt, szelget és másféle kelmék minden világos divatu színre, mint halvány rózsaszín, tengerzöld, lilá, drapp, fekete stb. festhetők. Minden tudakozásra készséggel válaszolok, kíváncsi mintákat és árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Gyászruhákhoz különös gondot fordítok a leggyorsabb idő alatt való kivitelre.

Női felöltönyök és férfruhák fejtelenül festhetők vagy tisztíthatók.

Felvételi Üzlet: Kassa, belváros, Malom-utca 5. szám.

Rendelvényeket továbbá szívesággal elfogadnak B. Gyarmat: Hrádkó Lajos ut. Eger: Fugel Agoston ut. 8. A. Ujhely: Wályi István ut. Rozsnyón: Fábry Károly ut. Ózd: Farkas József ut. Gázdás: Koch Gábor ut. Kán-Berent Márton: Kossy és Jung ut. Marmaros-Sziget: Fáy Fábry Károlyné. A fent említett cégekhez mintakönyvek megtekintésre vannak. Rendeléseket bérmentve szoktam.

Számos meghívást kőve maradok

teljes tisztelettel.

HALTENBERGER BELA.

SZÁLLITHATÓ MEZEL VASUTAKAT

gazdasági, erdészeti és ipari célokra legjobb kivitelben jutányos áron, továbbá:

SCHLICK-féle mélyítő-egyelemes aczel-ekével
(SACK-rendszer)

jelentékenyen leszállított árak mellett szállít a

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
BUDAPESTEN.

! Nélkülözhetetlen!

gazdag és szegénynek egyaránt télen a kőszén.

Ezre névvel a t. közönség figyelmébe ajánljuk az aránylag legolcsóbb porosz kőszént, mely ugyanazon mennyiségben kétszer drágább ugyan a többi piacra kerülő kőszénél, de sokkal jobb nagyobb meleget ad és sokkal több ideig tart.

Alulírottak ezen porosz szén kőszénből és csokából nemcsak nagyobb rakományt tartunk a helybeli pályaudvaron, hanem naponta korán reggel egy szénrel megrakott kocsit fogunk a városban végig küldeni, melyről 100 kocsinak fog a szén eladatul. Ezen kocsit közlekedését engedélyt fogja tudatni.

Megrendelhető e kőszén és csok szállításnyi iródnakban Feljeli-féle ház, a következő áron:

100 kgr. porosz szén kőszén	1 fnt 70 kr.
ugyanaz házhoz szállítva	1 fnt 80 kr.
100 kgr. szén csok	2 fnt 45 kr.
ugyanaz házhoz szállítva	2 fnt 55 kr.

Tisztelettel

EHRENTHAL TESTVÉREK.

Ház eladás.

A magtár utca 34. számú ház, melyben 3 szoba, 2 konyha, éles kamra, pincze, 2 fatartó és mellette igen jól berendezett kert van szabad kőzből eladó. — Értekezni lehet **Lordás Miklós** háztulajdonossal.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”,

a mely az új évvel innár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesülések gyorsasága, alaposasága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tartalma tette az „Egyetértés”-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legészakosabb s e mellett tárgyalások hírtudósítását egyedül az „Egyetértés” közli. Gazdasági rovatát ellátni régi tekintélynek örvendő. A magyar kereskedő s gazdasági életnek nem szorult többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s földművelési tudósításainak bővségével s alaposaságával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában, annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. Két három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredeti, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarsággal fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni válog keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, keresen elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 fnt 80 kr., egy negyed évre 5 fnt s egy évre 20 fnt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kíváncsi egy-hétig ingyen és bérmentve küld.

Kneipp Seb. plebános
tisztá lenből készült

tricot egészségi fehérneműi.

A tisztá lenből készült egészségi fehérnemű, u. m.: tricot ingek, alsó nadrágok, alsó ingek, harisnyák és lábtűk minden évszakban a legkellesebb s legégszesebb viselet; nyáron nem fejezt túlságos meleget, télen pedig nem hűsít, de inkább kellesebb s több egyenletes meleget nyújt a testnek.

Főraktár Nógrádmegyében kizárólag

HIMMLER MÓR
cégnevel Balassa-Gyarmaton.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Minden egyes darab, gyári védjegy kíséretében **Kneipp Sebestyén plebános** ár aláírását viseli. Oly gyártmányok, melyeken a védjegy és aláírása hiányzik, hamisítottak. 6—16

MAGYAR NŐK LAPJA
(MAGYAR HÁZIASSZONY)

Szerkesztő: BRANKOVICS GYÖRGY.

Előfizetési ára: A „Tűkör előtt” című díjattmelléklettel s a Regénymelléklettel együtt:

Egy évre 6 fnt, fél évre 3 fnt, negyed évre 1 fnt 50 kr.

A „Magyar Nők Lapja” egy szépirodalmi mint háztartási részben a legelőkelőbb írók és írók támogatják munkáikkal, s hogy közönséget nemcsak érdekel és teljes melesítők, hanem háztartások, mulattatók s a gazdasági rovatok névvel megbecsülhetetlen értékűek; arról elég biztosítékot nyújtanak az eddigi évfolyamok s jelenlegi szerkesztésének az írói neve.

A „Tűkör előtt” című, havonként egyszer megjelenő díjattmelléklet nemcsak a legújabb dívatképeket, hanem oly dívatmodosításokat is közli, melyekkel egy lap sem dicsekedhetik.

„Regénymelléklete” külön beküldhető eredeti regényekkel kedveskedik az előfizetőknek.

A „Magyar Nők Lapjának” számos halványképek borítékán mulattató kélelményeket s humoros apróságokat talál az olvasó.

A „Magyar Nők Lapja” az egyedüli magyar lap, mely kiválóan s hűgyek számára szerkesztetik s a hűgyek érdekét képviseli: épen azért bizony számot a magyar nyelvű nők pártfogására.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld.

Azoknak, kik fél évre vagy egész évre egyszerre előfizetnek s 10 kr. postaszállítási díjat küldnek, a „Magyar Nők Lapja” kiadóhivatala megjelenő Zilahy Agnes-féle „Válódó magyar szakácskönyv”-vel ingyért kedveskedik a kiadóhivatal.

Megrendelhető postaküldeményen minden postaküldeményt is minden kőszén-küldeményen.

Előfizetéseket a hó bármely napjától elfogadják

A „MAGYAR NŐK LAPJA” kiadóhivatala,
Budapest, Erzsébet-körút 36. sz.

Teljes száma példányokkal még mindig szolgál a kiadóhivatal. 3—3

HIRDETMEYNY.

A b. gyarmati takarékpénztár igazgatósága ezennel közhírré teszi, miszerint a b. gyarmati takarékpénztárnál zálogba tett s 1891. évi augusztus hó 1-ig lejárt s ez időn túl sem meg nem hosszabbított, sem ki nem váltott értékpapírok, arany, ezüst és egyéb értéktárgyak részint a folyó 1891. évi november 16-án d. u. 2 órakor az intézet hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árverésen fogunk eladatni, részint ez időn túl tözdeszerűleg beváltatnak.

Megjegyeztetik, hogy a folyó 1891. évi november hó 1-ig meghosszabbítások árverési költség szedése nélkül eszközöltetnek, ezentől azonban az árverés napjáig a kölcsön összeg 2%-a fog árverési költség címén szedtetni.

Az eladandó tárgyak könyv- s lapszámai:

III. 65, 79, 87, 88, 110, 122, 123, 145, 156, 165, 175, 189, 190, 198, 199, 205, 208, 210, 216, 220, 224, 232, 242, 260, 262, 267, 286, 287, 289, 291, 294, 297, 298, 303, 306, 308, 309, 311, 312, 318, 320, 328, 330, 332, 341, 349, 353, 354, 363, 374, 377, 378, 379, 380.

IV. 3, 62, 70, 99, 110, 116, 117, 129, 133, 153, 167, 173, 175, 178, 194, 198, 257, 278, 289, 301, 324, 325, 333, 335, 337, 342, 362, 369, 376, 381, 386, 398, 399.

V. 15, 21, 34, 41, 54, 58, 68, 70, 125, 127, 134, 138, 149, 178, 178, 188, 201, 206, 224, 230, 238, 249, 262, 270, 277, 285, 293, 298, 311, 336, 339, 340, 341, 352, 365, 368, 381, 411, 413, 414, 417, 425, 426, 432, 438, 453.

VI. 3, 13, 14, 16, 18, 22, 32, 34, 38, 41, 42, 44, 45, 47, 53, 57, 59, 60, 63, 72, 80, 90, 91, 93, 94, 95, 101, 103, 105, 115, 116, 118, 120, 123, 129, 131, 140, 144, 147, 159, 154, 155, 158, 166, 175, 186, 187, 190, 191, 192, 193, 202, 229, 233, 237, 240, 242, 278, 280, 281, 288, 291, 292, 304, 310, 316, 323, 324, 335, 339, 360, 361, 365, 375, 379, 396, 400.

A b. gyarmati takarékpénztár igazgatósága.

Árverési hirdetmény.

A marenai 93. számú tőkben foglalt ingatlanoknak Hrabár Béla megjelölt rész 1891. évi október hó 21-ik napján d. u. 10 órakor Mátyás kőszén házban önkényesen árverésen fog eladatni. Kiküldési ár 2164 fnt, a bánatpénz tehát 216 fnt 40 kr. — **Dr. Németh József** ügyvéd, Budapest, Sas-utca 11. 3—3